

Plou
i fa sol...

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

...el Negus
es pentina...

Any V - Núm. 219

Barcelona, 4 de setembre de 1935

Preu: 20 cèntims

Provocacions intolerables

El Negus dirigeix personalment les grans maniobres abissínies

Addis-Abeba, 31. — Continuant la sèrie de les seves provocacions, el Negus dirigeix personalment les grans maniobres de l'exèrcit etiòpic que es desenrotllen actualment a la frontera d'Eritrea.

Aquestes maniobres tenen com a tema la invasió suposada d'aquesta regió per una tropa enemiga.

Hom lamenta la inversemblança del tema i el que pot tenir d'indelicat per una nació veïna i pacífica.

Aquestes maniobres han servit de pretext per una concentració d'homes mai vista; hom es pregunta si un país que forma part de la S. de les N. té dret a permetre aquesta mena de parades militars que no poden tenir altre objecte que alterar la pau del món.

El Negus ha arribat, per sorpresa, en plenes maniobres i una gran gentada ha acudit a aclamar-lo. Quan ha baixat del cavall blanc que conduïx personalment, s'han sentit uns crits delirants d'entusiasme:

—Negus! Negus!

Veritables crits de salvatge.

Unes amplexos pancartes en les quals es pot llegir: *El Negus no s'equivoqua mai. Tot el poder per al Negus*, són testimoni d'aquest singular i inquietant estat d'esperit.

Servei de socors

Atenció!

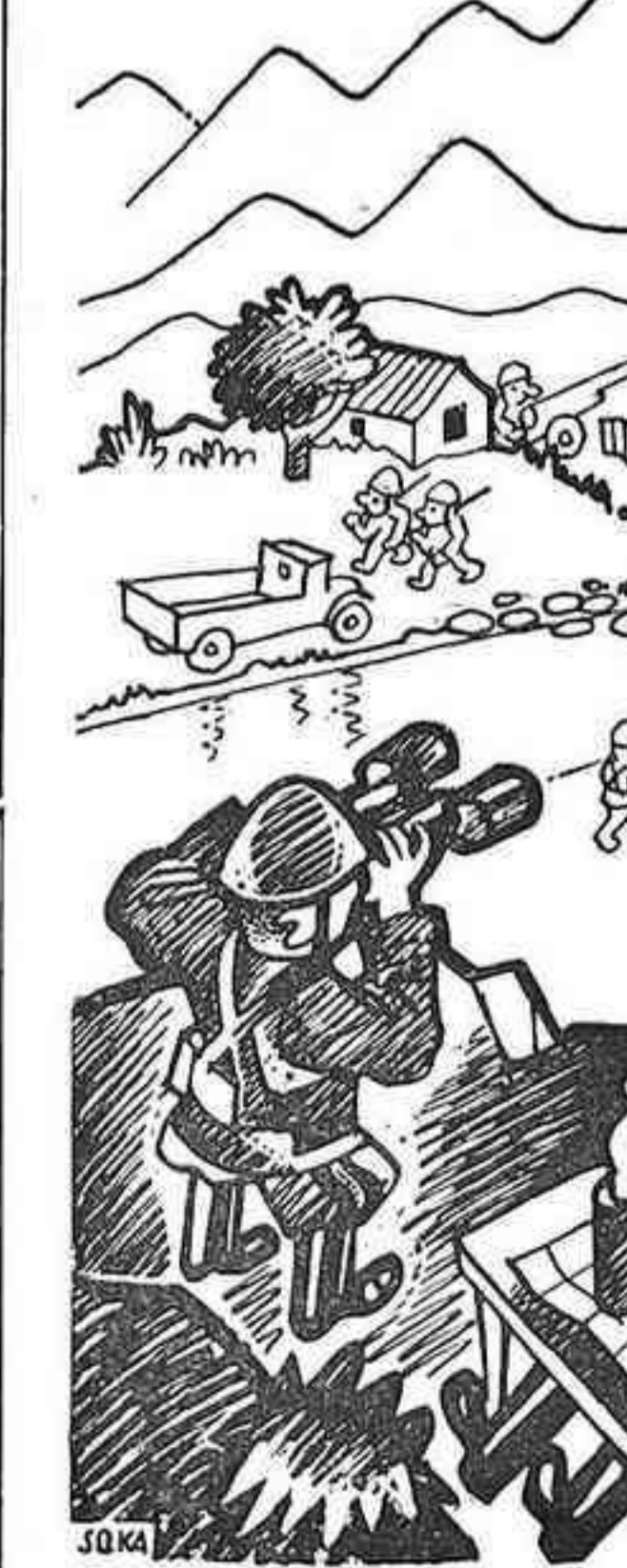
Aquí, Ràdio BE NEGRE, E. A. JA. JA. JA. JA. 13.

Es fa saber que no se sap on para, ni què fa, el conegut republicà "Gaziel". Les darreres notícies que es tenen d'ell daten de molts mesos, de l'època en què solia publicar un article cada setmana en un diari independent anomenat *La Vanguardia*.

"Gaziel" és un senyor de mitja edat, estatura regular, ulls com molta gent, cabell com tants n'hi ha, nas vulgar i boca d'aquelles tan vistes. Escrivint, resulta una mica pesat.

Si algú pot donar notícies del desaparegut, farà bé de donar-les als senyors Godó o, en tot cas, a la Redacció d'EL BE NEGRE (*Ràdio para todos*).

Vegeu, a la pàg. 2: Tal dia farà un any per Soka

—Es la primera vegada que veig unes maniobres que no són de la Lliga!

LES MANIOBRES

Addis-Abeba, 31. — L'exèrcit invasor està figurat pel bàndol café amb llet, mentre que el bàndol negre representa l'exèrcit nacional. Seguint el pla establert per endavant, el bàndol café amb llet ha començat per obtenir alguns èxits parcials, fent recular els destacaments d'avangada del bàndol negre. Però aquest, passant ràpidament a l'ofensiva i executant una magistral operació d'encerclament, ha obligat a fugir el bàndol café amb llet, el qual, segons l'expressió de l'enviat especial de l'Agència Cosmos, és l'únic que s'hi ha vist realment negre.

La victòria dels qui havien de guanyar, no per estar prevista ha resultat menys meritòria.

No obstant, un dels més brillants oficials de la missió estrangera convidats a les maniobres, no ens ha dissimulat pas el que contenia de pueril aquest espectacle.

—Tot estava assajat —ens ha confiat— i sempre és fàcil de resultar vencedor sobre el paper. Però, en la realitat, les coses poden anar d'altra manera.

Exacte.

Per acabar d'espantillar la cosa, el Negus ha tingut la mala pensada de fer-se retratar al costat d'un pal dels que marquen la frontera. Les persones sensates han considerat que això era una fanfarronada fora de to.

NOVES ARMES

No obstant, aquestes maniobres han tingut la virtut de revelar alguns dels procediments de combat de què disposa l'exèrcit etiòpic.

Hom ha pogut fer-se càrrec de l'enginyosa utilització dels brutoïts motoritzats. Aquestes tropes, extraordinàriament mòbils, poden desplaçar-se ràpidament i caure per sorpresa damunt l'enemic per llançar-li tota mena d'exorcismes i de mals averanyos.

No val la pena de subratllar tota la barbàrie d'aquest procediment.

Per altra banda, s'han assajat unes trampes de lleons per a capturar els desgraciats tances.

Hom pot fer-se càrrec, doncs, de tot el que la crueltat abissínia ha inventat per fer encara més inhumana la guerra.

La Societat de les Nacions té la pazaula.

General BUM-BUM

(Enviat especial d'EL BE NEGRE)

—Vostè creu que em pot fer mal una aspirina?
—I ara! Fugi, home, fugi!...

Història d'Espanya

108. ¿Qué debo saberse de Felipe IV? — Felipe IV, hijo de Felipe III, entregó el mando a sus ministros. Uno de ellos, el Conde Duque de Olivares, en un mal gobierno, motivó una sublevación en Cataluña. También se sublevó el reino de Nápoles, y Portugal se declaró independiente de España (1640). El Marqués de Espinola rindió gloriosamente la plaza de Breda; pero al fin España tuvo que reconocer también la independencia de los Países Bajos.

109. ¿Cómo fué el reinado de Carlos II? — Entregado el mando a ministros de poca habilidad en el gobierno, el reinado de Carlos II fué de decadencia para España. Como Carlos II no tuviese hijos, muchos pretendieron el erono de España. El designado por testamento del rey (1700) fué el príncipe francés Felipe de Borbón, nieto de Luis XIV rey de Francia, y de María Teresa de Austria, hermana del mismo Carlos II.

LECTURA 14

Guerra de los Países Bajos: Toma de Breda

En los reinados de Felipe II, Felipe III y Felipe IV sostuvimos en los Países Bajos (las actuales Bélgica y Holanda) una costisísima guerra que no pudo evitarse. Aquellos estados pertenecían a la corona de España, y suspiraban por la independencia, ayudados siempre por los protestantes y demás enemigos de España, que lo eran entonces casi todos los europeos, envidiosos de nuestro poderío. Al subir al trono Felipe IV, terminó la tregua de doce años, que se había celebrado con las provincias sublevadas. Declaróse de nuevo la guerra, siendo nuestras fuerzas guiadas por el célebre general marqués de Espinola, que se había inmortalizado en el reinado anterior con la toma de Ostende. Felipe IV envió a Espinola este famoso mensaje: Mar-

qués de Espinola, tomad a Breda. Inmediatamente emprendió el marqués el sitio de aquella plaza fuerte, que se rindió tras diez meses de combate (1625).

Ejercicio 14

1. ¿Cuáles fueron los cinco reyes de la dinastía austriaca? — 2. ¿Por qué se arrojó de España a los moriscos? — 3. ¿A qué se debió la sublevación de Cataluña en el reinado de Felipe IV? — 4. ¿Qué hechos gloriosos se deben al marqués de Espinola? — 5. ¿Qué mensaje dirigió Felipe IV al marqués con respecto a la plaza de Breda? — 6. ¿Cuánto duró el sitio?

LECCION 15

Dinastía Borbónica

Felipe V y Fernando VI (1700-1759)

110. ¿Con quién empezó en España la dinastía borbónica? — La dinastía borbónica empezó en España con Felipe V, nieto de Luis XIV de Francia, que dijo al despedirse: "Ya no hay Pirineos" (1700).

111. ¿Subió Felipe V pacíficamente al trono? — Felipe V se sentó en el trono después de la larga y dolorosa guerra llamada de Sucesión.

112. ¿Quiénes luchaban en esta guerra? — Inglaterra, Austria, Holanda, Portugal y otras potencias formaban la Gran Alianza contra

El programa del Día

Diumenge, i en el si de la major intimitat, celebrà el "Club Republicano Radical" del Passeig de Gràcia, l'assaig general de la gran festa de la Mare de Déu de Setembre i del seu Fill, el cap del Partit.

Com que es tractava d'un acte absolutament privat, només foren invitats els íntims i aquelles persones que han de prendre part en el grandios act. Hi assistiren, doncs, només, les autoritats, excepte el senyor bisbe, que havia delegat la seva representació en el senyor Pich, com és costum; les entitats radicals, amb les banderes, els empleats municipals; els aspirants a empleats municipals; els empleats de la Generalitat; els aspirants a empleats de la Generalitat; la guarnició; l'associació de tenedors de marcs; l'associació d'hereus del virrei Bonet; l'associació de veïns afectats per la via C, le de tenedors de cèdules personals de repetició i altres entitats; les comissions d'obsequis de les barriades; els adornistes més reputats i molts altres que no citem per no incórrer en lamentables oblit.

El programa fou, si fa no fa,

el de la festa: a l'hora de l'expre, arribà el senyor F. de P. (Francisco de Paula, ei!) Duelo, qui fou emprat com a contrafigura i així compensat de les nombroses postergacions de què fou objecte en ésser nomenat només governador i d'aquelles de les quals serà objecte si és substituït per un de la Ceda, a la qual es veurà obligat a ingressar.

El senyor Duelo passà tot seguit revista a la parella de seguretat de servei, la qual, després, desfilà pel davant de la comitiva. Fou perfecte.

Tot seguit, aprofitant l'hora del sol, es féu a les dotze del migdia, una visita als terrenys de l'Exposició. Hom admirà els sudits terrenys i els enderros que hi ha, i hom recordà el temps de la inauguració de les obres. L'assaig d'aquesta part resultà perfecte. Mentrestant, la Banda Municipal, sota la direcció del mestre Lamote de Grignon, també assajava un magnífic concert en el qual figurava com a peça de força i com és costum el vals de "La Dolores".

Acatat el concert tingué lloc la recepció de banderes dels centres radicals. Aquestes banderes s'inclinaven respectuosament i el substitut del senyor Lerroux les abraçava donant-los copets a l'esquena o bé n'estrenyia afusivament una punta tot preguntant per la família. Aquesta part del programa calgué repetir-la tres cops, no per l'èxit, sinó perquè no sortia prou bé. Tot seguit les banderes foren autoritzades per assegurar-se a l'escalinata central o bé per posar-se al balcó del Museu de Catalunya. Aquesta part també calgué repetir-la perquè les banderes es barallaven per pujar al balcó.

A les dues de la tarda es va celebrar el simulacre de grandios banquet, o sigui, l'assaig del simulacre, al palau núm. 2 de Montjuïc. El senyor Balanya, empresari de les places de braus, serví l'apat seguint les directives dels de la Lliga en el mateix lloc, però més perfeccionat, ja que, tractant-se d'un assaig, les truites, lluç i pollastres, a més de freds, eren de cartó. L'apat transcorregué enmig de la més gran cordialitat i, al final, l'homenajat pronuncià un importantíssim discurs, tret—ja que no es tractava més que d'un assaig—de l'ahoceú del senyor Pich i d'altres textos.

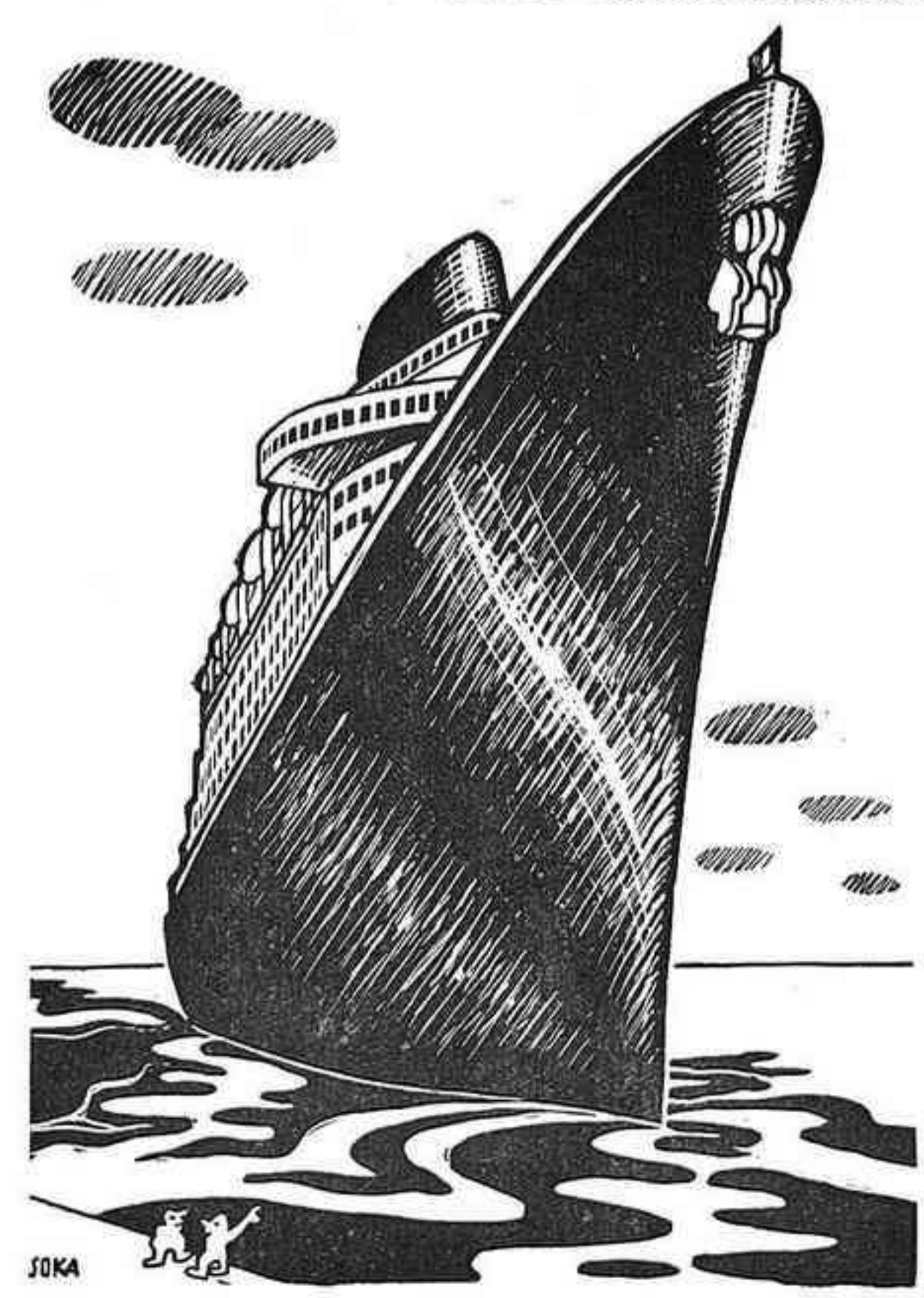
Digué, entre altres coses: "Si no hace mucho que era toda España la que me rendía un homenaje que integró en un mismo fervor admirativo las altas jerarquias políticas, las fuertes creadoras de riqueza nacional y los sencillos ciudadanos populares, hoy es una precisa tierra española, Cataluña, la que, secundando iniciativas y, como no, ruegos del Partido Radical, renovará con especial, con especialísimo carácter, el homenaje. No desamos ni intentamos establecer un nuevo contacto entre con-religionarios, sino marcar con un subrayado firme y propulsor el antiguo y añorado paralelismo de la vida barcelonesa y mi penetración con el alma catalana en los labios durante cuarenta años de lucha, que son diez más que los treinta de catalanismo y honrada administración que alega la Lliga."

I més avall, després de recordar l'actuació del partit a l'Ajuntament, en franca col·laboració amb la Lliga:

"Conocía por referencias varias los rumores que se han hecho circular sobre una próxima sucesión de Gobierno.

Aunque no ando remiso en las rectificaciones y aclaraciones, tampoco es cosa de estar atento todos los días a cuanto intentan los desocupados, pero he leído la conferencia reciente de don Miguel Maurca en Sevilla, tanto en la parte publicada por los periódicos como en la que con buen acuerdo impidió la censura, y uniendo lo dicho por el conferenciante a otras informaciones, he enjuiciado este asunto como otros puros, iniciativas e intentos que requieren intervención inmediata en evitación de estragos y desmoralizaciones.

Lo primero que conviene hacer constar es que si efectivamente yo había pensado en que para fecha próxima diéramos otro avance por

—Ja el retiren?
—Han de fer-li la reparació més gran del món.

Aquest núm.
d'El Be Negre
ha passat per
la censura

el camino de la normalidad que se viene persiguiendo, con más celo so afán que quienes por lo visto la esperan como un retorno a las antiguas prácticas, ante la recrudescencia personal, bizantina, misera de la política vieja, apenas he creído que se le abrirá un portillo por donde pudiera entrar..." (Gran ovación.)

I després:
"Toda la labor del Gobierno, que es apreciada por el país, se ha encaminado al restablecimiento del orden social, al incremento de la riqueza nacional, a suprimir el déficit y a elevar el valor del signo de crédito, acometiendo la organización administrativa, habiendo logrado una opinión pública compacta que permite augurar que las etapas del Gobierno se cuenten por lustros."

No hi ha que dir que l'ovació fou dempeus. En arribar l'assaj a les postres, entraren a saludar el simulacre els senyors Duran, Vallès, Cirera i altres, amb els respectius Ventosa, Pujals i Voltà. Durant l'assaj del banquet, la Banda Municipal continuà assajant el concert i mentrestant, a fora, les cantines dels centres radicals servien meriendals fraternals imitació.

Fou un dia molt atrefegat, però s'espera que haurà servit per fer l'organització de l'acte de dissabte més perfecta i aquell molt més unànime.

Com que, com deien els diaris, no se sap si el senyor Lerroux podrà assistir personalment a l'acte, he estat encarregat a València una efígie de l'homenajat, perquè pugui substituir-lo. En cas que l'homenajat no falli, hom farà una falla de l'efígie, i serà un altre número.

En previsió de qualsevol contingència el senyor Emiliano Iglésias estarà previgut, i ja ho està actualment. El públic, també.

PHILIPS
COMPTAT
LLARGS TERMINIS
RADIO UNIVERSITAT
Rda UNIVERSITAT

RADIO BE

Del 4 de setembre

14'00. Estat del temps a tot Europa a excepció d'Abissínia (que encara és a l'Àfrica).

16'00. Servei de socors. Indemnització a qui descobreixi el veritable assassí de l'obra Terra Baixa. (En Borràs diu que ja el coneix.)

16'10. Emissió dedicada als catalans absents. Retransmissió d'una "charla" a càrrec del senyor Muñoz Seca.

16'20. "Himne a l'autòmnibus Roca". Couplet cantat per la senyoreta Irene Polo.

16'50. Ovídeo de la Mota diu que "¡buenas!", i no parla.

17'05. "Les pluges abissínies i l'agricultura". Conferència agrícola-internacional a càrrec del senyor Cirera.

17'15. El dia de l'Emiliano. (Amb fil directe des de Mèxic.)

17'30 "Consells sobre l'art del ben vestir". Regles pràctiques segons Sir Eden, ministre d'Afers Estrangers.

18'00. Anuncis en vers.
18'05. Anuncis bèl·lies.
18'35. Nou horari d'obertura i tancament del Canal de Suez.

19'00. Himne d'El BE NEGRE (no és un himne de color) i de tots vostès.

PERLES
FEMI són un prodigi de la ciència moderna
REBUTGEU IMITACIONS!

Canòdrom Guinardó
Dimarts i dijous, nit i dissabtes i diumenges, tarda i nit
GRANS CURSES DE LLEBRERS
Entrada general: 0'50 ptes.
Entrada al recinte i preferència, 1 pta.
Milijans de locomoció: Autobusos Roca, sortida del carrer de Pelayo; Autobusos Lesseps-Passeig de Maragall, Tramvies d'Horta

amb el cor a la mà

—Aquests també estan per la guerra?
—Sí, per la guerra de tarifes.

PER A LA HISTORIA

No es tracta pas solament d'ocupar l'Etiòpia a cor que vols. Fer l'enemic a trossets a cops de mandolina és molt bonic, però és qüestió que la gent se'n assabenti.

Hom se'n pogué donar compte al final de la darrera guerra del Dret i la Civilització quan, per la manca d'un servei de moral a l'alçada de les circumstàncies, Itàlia va tenir d'esperar fins al 1921 i 1922 per descobrir les seves victòries esclatants, de les quals ningú no havia sentit encara parlar — i per inaugurar, per exemple, Vittorio Veneto.

No cal estranyar-se, doncs, que per a la guerra d'ara totes les precaucions hagin estat preses. Els noms de les victòries, abans d'ésser inscrits sobre marbre, estan ja inscrits amb totes les lletres en els textos dactilografats dels comunicats oficials.

Així no hi haurà manera d'equivocar-se.

Ben mirat, potser també seria igualment simple de batejar de seguida les Avingudes triomfals d'Addis-Abeba i d'Adua.

Sobretot, quan no se sap el que pot passar...

PAISOS NEUTRAIS

Alguns comerciants de nacionalitat italiana, instal·lats des de fa molts anys a França i, pel que es veu, amb poques ganes d'anar a esgrimir les mandolines d'assalt a Addis-Abeba, han estat avisats per les autoritats franceses de posar-se a la disposició de les autoritats militars italianes.

Els qui pertanyen a quintes que ja han estat o estan a punt d'ésser cridades, tenen dos mesos per preparar-se a sortir; passat aquest temps, hom els ha previgut amablement que podrien ésser acompanyats a la frontera.

Això a part, França guarda la neutralitat en el conflicte.

També Anglaterra, per la seva banda, té una manera ben curiosa d'observar la neutralitat.

Des de fa dues setmanes, cada dia surt de Londres un avió, sempre semblant, mai el mateix. És un Aero-300 quilòmetres a l'hora, un petit carregament de bombes, preparat per ésser armat amb un parell de metralladores — que fa escala a Le Bourget i a Atenes i va a parar en alguna banda de l'Àsia Menor.

Un cop allà baix, un emir s'equivoca.

I el Negus acaba per rebre, tanmateix, junt amb uns avions que no deuen sortir-li gaire cars, un pilot que podrà ensenyar als indígenes la manera de servir-se'n.

Això a part, Anglaterra guarda la neutralitat en el conflicte.

DESPRES DE LES DECLARACIONS DEL DUCE

"Si actualment Itàlia modificés la seva actitud, els 200.000 fusells que són a l'Àfrica oriental per sostenir la nostra causa marxarien tot sols!" — ha declarat Mussolini a un periodista anglès.

Aquestes paraules han estat entusiàsticament aprovades pel conjunt del cos expedicionari a Etiòpia.

I UN BE!

A les maniobres italianes es venen barrejar els bàndols blau i vermell.

I ara van plens de morats.

Lope de Vega ha quedat home-natjat.

I ben servit.

A tot Catalunya està prohibit demanar o fer caritat.

El que no es pot prohibir és tenir fe i esperança.

Armando Guerra ja torna a es-

criure, disposat a guanyar, altra vegada, una guerra mundial.

La mobilització de les flotes de guerra continua. A Sitges l'"Aurea-desharrià" s'ha fet a la mar.

Al Kennel Club lliguen els gossos amb llonganisses.

Hi ha dies que més valdria quedar-se al llit.

El Barça sembla que ha sortit amb bon peu... i mitjons Molfort's.

Les dretes estan per Itàlia, les esquerres per Abissínia... i totes pel paper de barba.

El servei de telèfons té per lema allò de les tres B. B. B.

Que vol dir: Bq, Bonic... i Ben car.

LA BORSA LA VIDA

COTITZACIONS

Concessions d'Abissínia. Aaaaah!!!
Negus d'Etiòpia 7.—
Barça's 522
Generalitat 1935 (Obligacions) 3.750.000
Generalitat 1935 (Accions) 3.10
Comp. Telefónica Nacional (tarifes) (?)

Amb motiu de l'oferta de Concessions d'Abissínia a l'Estat Units i Anglaterra, el mercat internacional ha quedat una mica avallotat i el clam general que s'ha aixecat demostra que el Negus s'ha apuntat un tant. Com que aquest ja és el que fa set, en certs medis, el cas ha produït una certa ràbia. Veurem com acabarà la jugada.

EL PERIORISTA
—Res, aquí no puc escriure. Tinc un mal dia.

ENCARA HI HA CLASSES

Entre la gran razzia de col·laboradors que ha fet darrerament La Veu de Catalunya, comptaven enganyar-hi també en Carles Riba.

Però l'il·lustre poeta i humanista va negar-s'hi rodonament.

—Per què? — preguntà molt sorprès, l'enviat de l'Abadaleu.

—Perquè la meua dignitat no em permet col·laborar en un diari on hi escrigui l'Agustí Escasans.

Què us en sembla, senyor Manuel de Montoliu?

Més Història d'Espanya...

fué uno de los más dichosos de nuestra Historia. A Fernando VI se debe la terminación del Palacio Real empezado en tiempo de Felipe V. Su muerte fué muy sentida (1759).

LECTURAS 15

Guerra de Sucesión

A la muerte de Carlos II empezó la desastrosa Guerra de Sucesión. Fué motivada por las pretensiones del archiduque * Carlos al trono de España. Era el archiduque el segundo hijo del emperador de Alemania Leopoldo, quien pretendía ser heredero de Carlos II por muerte de su sobrino José Leopoldo, nieto del emperador Leopoldo, que en el primer testamento había sido designado por Carlos II como sucesor. Al morir José Leopoldo, el tratado de Londres (1700) designó al archiduque para sucederle en sus derechos al trono de

HISTORIA TARRAGONINA

Un personatge oficial de Tarragona que, devengades, va vestit de paísà, estava convidat, l'altre dia, a dinar a casa d'una senyora de la societat tarragonina. Però el personatge oficial veí que la feina que se li acumulava li impediria acudir a la casa on estava convidat.

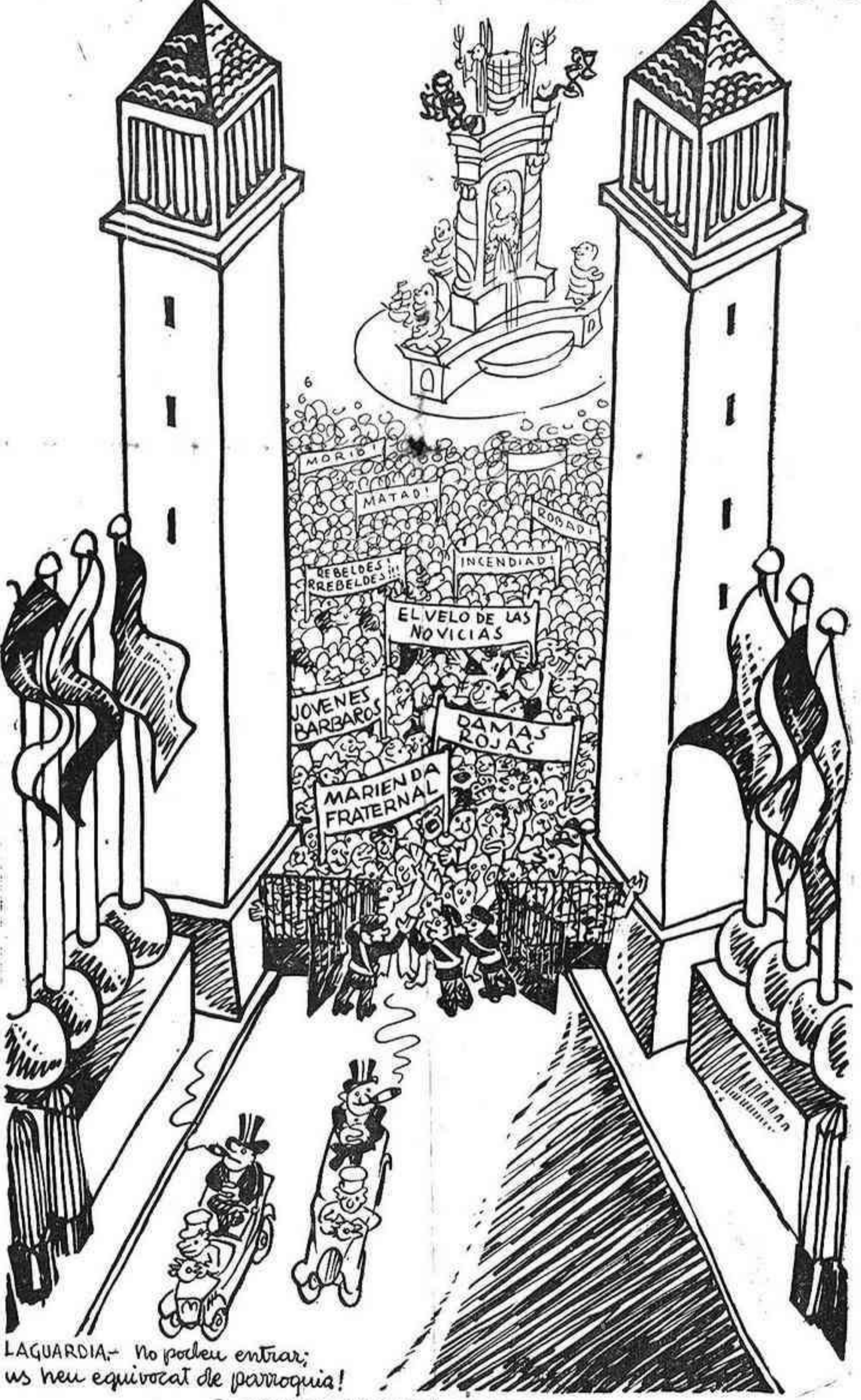
—Mira—digué al seu ordenança—: te'n vas a casa la senyora... Tal i li dius que ho lamento moltíssim, però que m'és impossible anar-hi a dinar. Que m'esperen tantes visites i a que les 2'30 tinga una conferència amb Madrid. Entès?

—Entès.
—Després, te'n vas a casa meua i els dius que et donin el meu dinar, i me'l portes, perquè jo no em puc moure d'aquí. Entès?

—Entès.
Al cap de deu minuts l'ordenança era a casa de la senyora... Tal.

—El senyor m'ha dit que està molt enferrat i que no podrà venir a menjar.
—Què hi farem!
—M'ha dit també que, com que no es pot moure de l'oficina, jo li portés allí el seu dinar.
—Això li ha dit?

TAL DIA FARA UN ANY!

LA GUARDIA: No pòdeu entrar; us heu equivocat de parroquia!

Veneri - Sífilis - Impotència

La tremenda plaga d'aquestes malalties ha deixat ja d'ésser temible, degut als prodigiosos invents de la moderna medicina, amb els quals s'aconsegueix d'una manera seguríssima l'ur guariment, sense haver de recórrer a costosos tractaments i sense necessitat de sondes ni injeccions de cap mena.

BIENORRAGIA (purgació). — En totes les seves manifestacions: URETRITIS, CISTITIS, ORQUITIS i la tan temuda GOTA MILITAR, en l'home, i la Vaginitis, Meeritis, Fluixos, etc., per rebels i crònics que siguin, es combaten

d'una manera rapidíssima i sempre segura amb els acreditats productes que acaba de rebre la FARMACIA MINERVA, carrer de l'Hospital, 70, Barcelona, els quals depuren la sang infectada, netegen els ronyons, i des de les primeres preeses es noten llurs meravellosos efectes, desapareixent a l'acte totes les molèsties. Guariment garantitzat.

SÍFILIS. — Amb totes les seves conseqüències i manifestacions, per velles i rebels que siguin, es cura també d'una manera ràpida, sense cap mena d'injeccions.

IMPOTENCIA. — Aquesta malaltia, que fa tornar prematurament vells molts joves gastats, així com a homes ja d'edat, es cura d'una manera seguríssima.

Malalts desenganyats de tot tractament: proveu els acreditats productes alemanys que acaba de rebre la FARMACIA MINERVA, Hospital, 70, Barcelona, i guarireu amb seguretat.

Demaneu opuscles i instruccions gratuïtes a l'acreditada FARMACIA MINERVA, Hospital, 70, Barcelona.

Es trameten fascicles explicatius a qualsevol part d'Espanya per correu. Escriviu indicant sonyes exactes i ho rebreu completament gratis.

—Exactament.
La senyora quedà un bon tros sorpresa, però mig seriosament, mig per facècia, omplí una panera de menjar i la donà a l'ordenança.

—Has complert bé l'encàrrec? — preguntà el personatge oficial de l'ordenança.

—Sí, senyor.

—I m'has portat el dinar?

—Sí, senyor.

El personatge anà despatxant la feina i cap a les tres digué:
—Vull dinar. Prepareu-me la taula.

Aleshores, amb ulls astorats, començà a veure com de la panera en sortien tres ampolles de vins diferents, un pollastre rostit, un nero al forn...

—Escolta!—cridà a l'ordenança—: Que s'han tornat boigs a casa? D'on has tret aquest dinar?

—Tal com vostè m'ha dit... De casa la senyora... Tal.
—!!!!!!!

Calmada la tempesta, el personatge oficial s'acará novament amb l'ordenança, que tremolava com la fulla a l'arbre:

—Mira, aquí tens tres duros. Vas, compra un ram de flors i el portes a casa la senyora... Tal. Li dius que joestic desolat. Li dius que tu ets un imbècil, un cretí, un idiota; que al cap, en lloc de cervell, hi tens serradures. Si la senyora no et perdona, no cal que t'acostis mai més per aquí.

L'ordenança arribà amb les flors, com un naufrag, a casa de la dama:

—Senyora, sóc un idiota, un imbècil, un cretí; al cap, en lloc de cervell, hi tinc serradures...

La senyora el veí tan descompost que, de totes maneres volgué fer-li beure una mica d'alcohol.

—De cap manera, senyora! Sóc un idiota! No em mereixes res!
I les llàgrimes li corrien cara avall.

La senyora, realment impressionada, li posà discretament dos duros a la mà.

—Apa, té; no t'ho prenguis així...
L'ordenança mirà les monedes, pensà amb les flors... No era pas qüestió de fer una nova planxa!

—Dispensi, senyora; són tres duros.

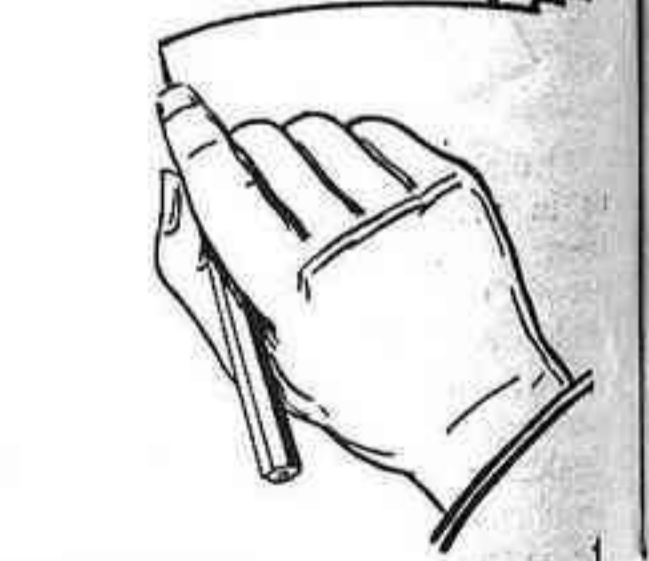
—Com ha anat això? Ja t'ha perdonat?—preguntà el personatge oficial amb una tremolor d'indignació a la veu.

—Sí, senyor.
Dintre la desolació, la cara de l'ordenança tenia una resplandor de triomf.

—Miri—afegeí—, aquí té els tres duros...
—Com? Que no li has portat les flors?

—Sí; però ella només me'n tornava dos...
Renunciem a descriure l'escena que seguí aquestes paraules. Limitem-nos a dir, per tranquil·litat dels nostres lectors, que l'ordenança encara és viu.

Discos Radio
La Voz de su Amo
Pelayo i

LA REGLA
suspensa tornarà ràpidament amb les famoses PERLES FEMI

L'abissini: —Ja ho entenc; aquest xisto que ara vaig a fer és el mateix que va sortir a La Publicitat.

El Be a les fosques

"El Be Negre" a Mallorca

(Ve de la primera pàgina)

El turisme també té els seus chantages.

A Palma de Mallorca no han vist mai cap diari català, ni els quioses mallorquins n'han volgut saber mai res.

Si demaneu La Publicitat, us miren de dalt a baix, com si haguessiu penetrat a una farmàcia per demanar una capsula de lumins; si parlen de L'Instant, us dediquen un esguard de filosòfica indiferència, i així successivament per a tota la premsa escrita en català.

Davant d'això, compreneu perfectament el cas d'aquell sagristà de Manacor que parlant en català ha pogut arribar a fer-se la il·lusió que parlava en francès.

A l'Hotel Formentor hi resideix la més bigarrada i caòtica concurrència del món. Hi ha el lord que es fa servir a l'habitació un te amb llucos de palangre; el periodista del Times retirat, que organitza campionats de whisky; el domador americà de cambres d'hotel; el chansonnier, que fa cura de xampany i llagostes del port de Pollensa a la brasa; el noruec capità de vaixell que viu amb l'amiga d'un amic; l'amic del capità de vaixell que viu amb la mare de l'amiga del capità; el doctor especialitzat en la cura de besades; l'inventor d'injeccions per avorir la cocaina; i el fabricant de cocaina artificial...

Potser per això, per una excessiva hi ha la millor cuina de l'illa i una de les més enraonades d'Europa. I el confort simplement una delícia.

Potser per això, per una excessiva dignitat del negoci, les coses els van tan malament.

Indumentàries que es pot permetre el turista a Mallorca.

- a) Salakoff i calçotets curts.
- b) Camisa fofa de les calces, sandàlies de rafia i barret de palla.
- c) Samarreta vermella, pantalons verds, ulleres blaves i cabell platinat.
- d) Pantalons curts, camisa dintre les calces, pipa, monocle i barba.

A l'hora del bany, hom pot limitar-se a un simple slip per a les platges concorregudes, i al més integral dels nudistes si es tracta d'una cala deserta.

Per tal de situar el lector, convé assabentar-lo que a Mallorca les cales desertes són les més visitades.

Parlem de les Coves del Drac, les més notables i espectaculars de l'illa de l'ex-calma. L'entrada costa 6 pessetes 6, que és un preu que per a l'amo de les Coves no està pas gens malament.

El més bo d'aquestes Coves, deixant a banda l'obra de la naturalesa...

... són les il·luminacions que hi ha muntat en Carles Buhigas, l'enginyer català del qual es parla. Les il·luminacions fantàstiques damunt el llac Martel, són un monument de primer ordre a la fantasia.

El clou d'aquesta visita consisteix en el concert, el qual l'efecte tenen uns músics navals que toquen a les fosques. La barca que transporta els músics està il·luminada, no per en Buhigués, sinó per un ribet de bombetes elèctriques que faria la felicitat de qualsevol gondoler venecià.

Sembla que es tracta dels únics músics ambis que ha registrat la història.

Ens sembla que la millor idea que podem oferir als nostres lectors de la profundíssima impressió que les Coves del Drac produeixen al turista que les visita, ens la proporcionarà la transcripció del següent paràgraf que pot llegir-se al Llibre d'Honor d'aquesta Sala Mercè de la naturalesa:

No he hallado en esta Cueva ni la sombra del Cid; ni la del Quijote ni de Sancho Panza; pero en medio de las delirantes visiones fantasmagóricas, he visto, en medio del Lago, una ninfa virgílica que ha llenado del éxtasis de la fantasía al arrobamiento del oído. Con manos de hada, arrancando a su misterioso laúd suspiros y armonías, me ha llevado en espíritu al cielo de las divinas rapsodias. Allí me he perdido.

(Copyright Opera Mundi, by BE NEGRE.)

LES ESTRENES

Doble programa al Coliseum. *Déjame soñar*, amb Jack Oakie de "vedette", és el mateix film que, amb petites variants, Jack Oakie ha fet ja quatre o cinc vegades en el transcurs d'aquesta temporada.

De la pel·lícula vista, revista i tornada a veure. Ni els autors ni el director s'hi han trencat el cap. Han fet bé. Per un film d'estiu...

De totes maneres, té tres coses bones: el "gag" del productor de Hollywood, simpàtic i esplèndid... perquè és boig. L'escena dels embriacs en el solemne concert d'arpa, en una reunió de societat. I, finalment, els efectes coreogràfics del quadro dels ventalls. No superes res del que hem vist fins ara dintre el gènere (*Carrer 42, Vampireses, Pròlegs*, etc.), però de totes maneres heu de rendir-vos davant de tanta gràcia i perfecció.

Si no fos això, davant de *Déjame soñar* és possible que el públic hagués dit: —Deixeu-me dormir!

L'altre film del Coliseum— *Se necesita un protector*—, compta amb tots els elements per ésser una gran comèdia i, no obstant, no ho és.

L'arrencada del film és esplèndida i la situació que presenta (una "vedette" lleugera de cascos a la qual el seu vell amic fa vigilar estretament per un jove detectiu) es presta a treure'n uns efectes còmics extraordinaris. Amb un argument així, un director estil Lubitch hauria fet meravelles.

Però, no sabem ben bé a què és degut, però el cert és que la gràcia de la història s'evapora com per art d'encantament.

Els artistes no són pas dolents (ens atrevirem a dir que tots els

PUBLICINEMA

Passeig de Gràcia, 57
Telèfon número 7 9 6 9

Sessió continua 3 tardes
a 1 matí
Seient 1 pesseta

Reportatges d'actualitat Mundial
Segons visió
UFA Exclusiu-ECLAIR JOURNAL Exclusiu
PARAMOUNT - Viatges - Documentals
Tots els dilluns canvis de programa

Primers plans L'empresari

L'empresari dels locals on es fa cinema. Heus ací el gran enemic. Abans de consagrar les seves economies al novè art, l'empresari ha dubtat molt de temps entre la compra d'un bar, d'una lletoria, d'una drogueria, d'una tintoreria o d'una carboneria.

Ara té un cinema. I és ell, l'empresari, el qui exerceix la influència artística, literària, moral o social sobre la producció. Sobretot, sobre la producció diu nacional.

L'empresari té idees pròpies, idees que d'una manera lenta però segura, s'introdueixen en els estudis i influeixen la producció. Com que ell coneix el "gust" del públic, hom fa cas de les seves opinions.

La majoria de casaments que veuen en les pel·lícules, són imposició de l'empresari.

Es ell, també, qui imposa el doblatge, els films de monges, el *Royal Arcos* i totes les calamitats restants que cauen sobre el cinema.

L'empresari no jutja els actors per llur talent o llurs mèrits, sinó per llur nom i, sobretot, pel resultat de taquilla.

Diu: —En lloc de Franchot Tone, poseu-m'hi Ramon Novarro.

O bé: —Res de Ford ni de Frank Capra; doncu-me Cecil B. de Mille.

Hom escolta sense riure.

Gràcies a l'empresari existeixen els Mojica, els Milton, els Brown; gràcies a ell es rodren pel·lícules com *Madre Alegria*, *Cleopatra*, *Aves sin rumbo*. El rei dels Camps Elisis, La Doloresa i la portera de la fàbrica.

Gràcies a ell no són cridats els escriptors dignes de servir al cinema.

L'empresari explota la demagògia del mal gust.

En certa manera, però, és un conservador. Un conservador de la imbecilitat en les pantalles.

actors americans són bons), però la cosa no marxa.

Fa l'efecte que el que realment necessita un protector és el director de la pel·lícula.

Al Fantàsia ja han inaugurat la temporada, amb un film francès de la sèrie dels pobrets i alegrets.

Com a estrelles, Danielle Darrieux, Préjean i Raymond Cordy. La primera és insignificant, i els altres dos, excel·lents. Préjean ho serà molt més el dia que s'adoni que no li convé cantar.

L'obra es titula *Oro en la calle*. Si hem de jutjar per aquesta pel·lícula, el cinema francès, en tant que valor, continua equidistant del cinema espanyol i de l'americà.

Ja ho heu vist: en Santpere es passa al teatre castellà.

Si no surten inconvenients, ell i la seva companyia faran revistes madrilenyes al Teatre Còmic.

Ho trobem molt encertat.

Ja era hora que el teatre valencià ens el féssim a casa mateix!

Diu en Santpere que es passa al castellà perquè el públic li ha demostrat que no volia que fes català.

En Santpere, pel que es veu, es pensava que allò que feia a l'Espanyol era teatre.

Teatre català, per més senyes. Anava errat.

Per fer teatre, encara que sigui català, es necessiten, primer: actors i actrius; segon: obres.

En Santpere no tenia una cosa ni l'altra. L'únic que tenia en Santpere era... en Santpere.

Per a fer comèdies que no siguin a base de transformisme, ho trobem insuficient.

També li va trobar el públic. El públic es cansa de tot; fins de que se'l riñi.

La sessió necrològica d'homenatge que l'Ajuntament i la Generalitat dedicaren a Lope de Vega resultà, ja ho podem dir, una mica pesada.

L'il·lustre conferenciant anava llegint quartilles i més quartilles... —Ara, ara s'acaba!—deien, tot esperançans, els pobres assistents.

Vanes esperances! El conferenciant llegia les quartilles per paquets de deu. I quan s'acabava un paquet, en seguia un altre.

Irremediablement.

A la llarga, el digne universitari s'adonà que el públic estava neguitós. Ell també s'hi posà. Aleshores, llegia una quartilla si i una quartilla no.

Però la conferència no millorava.

"Quan els reis es tornen homes", és una comèdia.

Quan els actors escriuen cartes, és un drama.

Ens referim al llarguíssim document que *L'Instant* de la setmana passada publicava a tres columnes i amb grans titulars. Vista aquesta pompa tipogràfica, creguérem que, almenys, es tractava de la declaració de guerra d'Itàlia a Etiòpia.

Res d'això. A *L'Instant* són més modestos.

Es tractava d'una lletra en la qual el senyor Enric Lluelles tractava d'explicar l'edat i la psicologia del personatge que interpreta en la comèdia "Quan els reis es tornen homes".

EL MILLOR ESPECTACLE D'ESTIU

KENNEL CURSES DE LLEBRERS

TOTES LES NITS

Dissabtes i festius, tarda i nit

Taxis col·lectius i autobusos lletja P, des de la Plaça Catalunya

—Els abissinis demanen la benedicció. —Que els la doni el Papa negre!

Aquest personatge és un galan jove que no és ni galan ni jove. És a dir: una mena de galan vell, o, millor dit, un jove barba.

Barba! Aquesta és la paraula.

De totes maneres, sempre dona una certa alegria veure un actor que sap escriure correctament una carta.

—Mira, en Santpere ja no fa català. —Quina pèrdua pel teatre castellà!

També dona una alegria certa veure un autor que sap escriure correctament una lletra.

Aquestes alegries, però, cada dia són més escasses. I consti que no ho diem pels senyors Lluís Elies, Gastó A. Màntua, Enric Casanoves, etc.

Es a dir: si que ho diem pels senyors Elies, Màntua, Casanoves i etcètera!

Frontón Novedades
Corts Catalanes, 638

Tots els dies tarda i nit grans partits a quinielles pels asos de la pala.

A darrera hora, sembla que el Conseller de Cultura de la Generalitat s'ha convençut de que la posició per ell adoptada sobre l'afèr de la subvenció al teatre català era un pur centupes.

Ara, el senyor Duran cerca de remeiar el desastre sigui com sigui. I conoca autors, directors, empresaris...

Quan es publicà la famosa no-

ta, en Brunet va escriure un article a *La Veu* en el qual deia que el senyor Duran i Ventosa s'havia apuntat un gran èxit perquè havia interpretat el sentit del país.

Ara resulta que l'havia interpretat malament.

I el pitjor del cas és que no hi ha manera de carregar el mort a les esquerres!

Sembla que, després d'escoltar l'opinió de la gent assenyada, el senyor Duran es decideix a llogar un teatre, pel compte de la Generalitat, i oferir-lo de franc a la companyia que presenti millors condicions.

Es una solució excel·lent. Excel·lent, si no fos que arriba massa tard. Perquè a aquestes altures, resulta que ja no hi ha teatres per a llogar.

En matèria de grans locals, que no serveixin per res, actualment no en coneixem d'altre que el Palau de la Generalitat.

Una altra revista madrilenya al Principal Palace.

Aquesta es diu "Las de armas tomar".

Es una xaronada més. Amb música del mestre Alonso.

MERCAT D'OCCASIONS
Compra-Venda-Canvi de mobles i tota classe d'objectes
TOT D'OCCASIO
Corts, 414-Tel. 30422

Quan ens decidirem, com el Negus, a donar el monopoli del nostre teatre a una companyia anglo-americana?

Festeigs que celebrarà la vila de Sitges durant els dies 21, 22, 23, 24, 25 i 26 d'agost (Es una paròdia BE NEGRE.)

Dia 21
A les deu de la nit, gran reunió per a procedir al nomenament de captaires per a sufragar les despeses de la Festa Major.

Dia 22
Durant totes les hores del dia, Gran Desfilada de captaires demanant als veïns llur resignada voluntat.

Dia 23
A les dues del migdia
Repartiment de bons de pa, pol·lastrer i arròs als que demostrin no necessitar-ho.

A les dues i 10 minuts
Cinc minuts de silenci a la memòria de les possibles víctimes d'Abissínia.

A les dues i 15 minuts
Sortida de les danses populars: Gegants, Nans, Fera Foguera, Diables, Bastons (sis colles), Pastorets, Cercolets, Gitanes i molta Moixiganya

A les cinc de la tarda
Trasllat provisional de la bandera del Gremi de sabaters de Sant Crispí i els tabernacles dels patrons.

A les sis de la tarda
Solemniar arribada dels recaders de la vila, els quals sembraran alegria i paquets per tot arreu.

De 10 a 12 de la nit
Gran concurs de misses.

A la 1 de la nit
Proclamació de "Miss Platja d'Or".

Dia 24
A les sis del matí
Arribada de fraïres i cirabotes, els quals, després de saludar les primeres autoritats, iniciaran (especialment aquests darrers) la seva tasca brillant.

(El jove cordonista senyor Miquel Olivella obsequiarà els cirabotes amb una parella de cordons per barba.)

A les vuit del matí
Tradicional i poètica matinal amb repartiment de flairoses flors a càrrec del senyor Barrachina i de "puros" "Partagàs", a càrrec del filantròpic senyor Salustiano Martínez.

A les deu del matí
Obsequi a la mainada amb "Escumes de Sitges" a càrrec d'EL BE NEGRE.

A les onze del matí
Homenatge dedicat a EL BE NEGRE. Organització de EL Eco de Sitges.

A les dotze del migdia
Sortida d'ofici.
Amb l'acostumat general jolgorio l'Ajuntament i autoritats faran el tradicional refresc i repartiment de "puros" havans.

A les dotze i mitja del migdia

A la una del migdia

A les tres de la tarda
Tant al Prado com al Retiro, es servirà café i tota mena de consumicions a càrrec de l'estol de discretíssims cambres que posseeixen ambdues societats.

A les cinc de la tarda
Jocs Florals a càrrec dels poetes locals J. Torres i J. Castellnou.

A les deu de la nit
Balls a càrrec de la "Marimba", a benefici del sexe feble estiuenc.

Dia 25
A les tres de la tarda
Concurs de tir al platet. (Al platet d'arròs d'ocell.)

A les cinc de la tarda
Extracció de la darrera pedra del "Pavelló", a càrrec de les autoritats municipals.

A les deu de la nit
Campionat de poker. (Es garantirà la durada fins a primeres hores de la matinata.)

Dia 26
A les deu del matí
Concurs de pesca amb canya. (Les saragatelles de lluna seran considerades reglamentàries. Prohibit fumar caliquenyos durant el concurs.)

A les cinc de la tarda
Sensacional esdeveniment! Simulacre de salvament realitzat pel "Salvamento de Naufragos" (se admitten donatius) de la localitat.

La darrera exhibició fou efectuada l'any 860 (abans de Jesucrist). Sitges, 14 d'agost del 1935.

La Comissió de Festes

SOLEI I AMAT CURTITS
HOSPITAL 101 BARCELONA

Clotí. — Ens sorprendria que no es convertís en Història d'Espanya.

Sitgetà. — Seran traspassades les felicitacions a qui corresponguin.

Tisner. — Aquella història ens temem molt d'haver-la entès.

Arasina. — Veurem si passa.

Avénol. — Amb molt gust, però és que allò on dieu no hi som mai. Es preferible a la impremta.

Betriu. — Es veu que varen badar.

F. M. — Gràcies. Veurem si passa.

Maricel - Park

El Park d'Atraccions més important d'Europa

Golf-Muntanyes russes-Witching-Waves-Bug-Futbol-Aviions Automòbils elèctrics, etc.

El millor mirador de la mar, la ciutat i la muntanya

Entrada al Park: 50 cts.

Anada i tornada amb el funicular i entrada al Park: UNA pta.

Obert cada dia tarda i nit

CORREU... HI TOT!

Carmela. — Fa quatre anys que no hi creiem.

Gispert. — Inútil provar-ho. Paraula.

Tres H. — Gràcies. Sort que el BE té set vides, com els gats!

Casulleres. — Si us va bé, di-vendres, a les quatre.

Boxa Les Arenes

PLAÇA DE BRAUS

Avui a les 10'15 nit, sensacional vetllada internacional

LA GRAN REVENJA

Torres-Arias

Solà - M. de Alfara

En 10 rounds

ARA - LOGAN

General, 3 ptes.

EL BE...RNAT AMETGE

El Noticiero Universal, com els seus lectors no ignoren, també dedica una pàgina al triptic Literatura-Arte-Política, camp de concentració de tots aquells literats tipus xocolata amb melindros i que dormen amb sengles volums de Fray Luis de Leon sota el coixí. La setmana passada el senyor Joaquim Romero-Marchent (quin nom tan magnífic per signar una sarsuela!) dedicava el que ell en diu reflexos a El Mar... (Mi viejo amigo el mar.)

Vegeu el rumbós iniciament d'aquest treball literari:
Noche. Lucés a lo lejos. Y el cielo, vestido con el mejor de sus trajes de torero de estrellas. Y el tren.

Y una campana: Talán... talán. Voz joven la de esta campana. Campana niña. De estación. En las pupilas del reloj, las ocho. Y en la frente de la estación un rótulo: San Sebastián.

Nuestro coche atraviesa un puente santuario sobre el Urumea. Brilla el río. Y hace bien en brillar para servir de espejo al traje de torero de estrellas del cielo.

Un paràgraf així, amb oreja i rabo, encara deu resultar mal pagat.

Però, tornem-hi, que el nostre mal no vol divagacions:

Buenos días desde mi balcón le saludo. Buenos días, mi viejo amigo el mar...

Azul... azul. Y el cielo, azul también.

Día en el mar y en el cielo: buenos días.

No és d'estranyar que de vegades el mar gastí tan mal geni. Això són ganes de provocar, desenganyeu-vos!

El comiat és tan bo com la salutació mateixa:

Y me despido: buenas tardes, mi viejo amigo el mar.

Y el mar me despide y me recita rumores de sueño y mis ojos tienen que cerrarse para desabrochar la sugerencia...

Viejo amigo el mar, adiós. Adiós, mi buen amigo el mar...

Sembla que aquella nit, després de la fugida del senyor Romero, la mar fou plana del tot...

No podia ocórrer altrament.

Dilluns passat, en una terrassa de les Rambles, un ciutadà declarà haver llegit de dalt a baix el llibre *Cinquanta anys de vida literària* de Jaume Massó i Torrents.

Naturalment, fou conduït al dispensari més pròxim, on li foren practicades les cures d'urgència.

Domènec Guansé signa una interessant i ameníssima biografia del mestre Pompeu Fabra que aquests dies ha posat a la venda *Quaderns Blaus*.

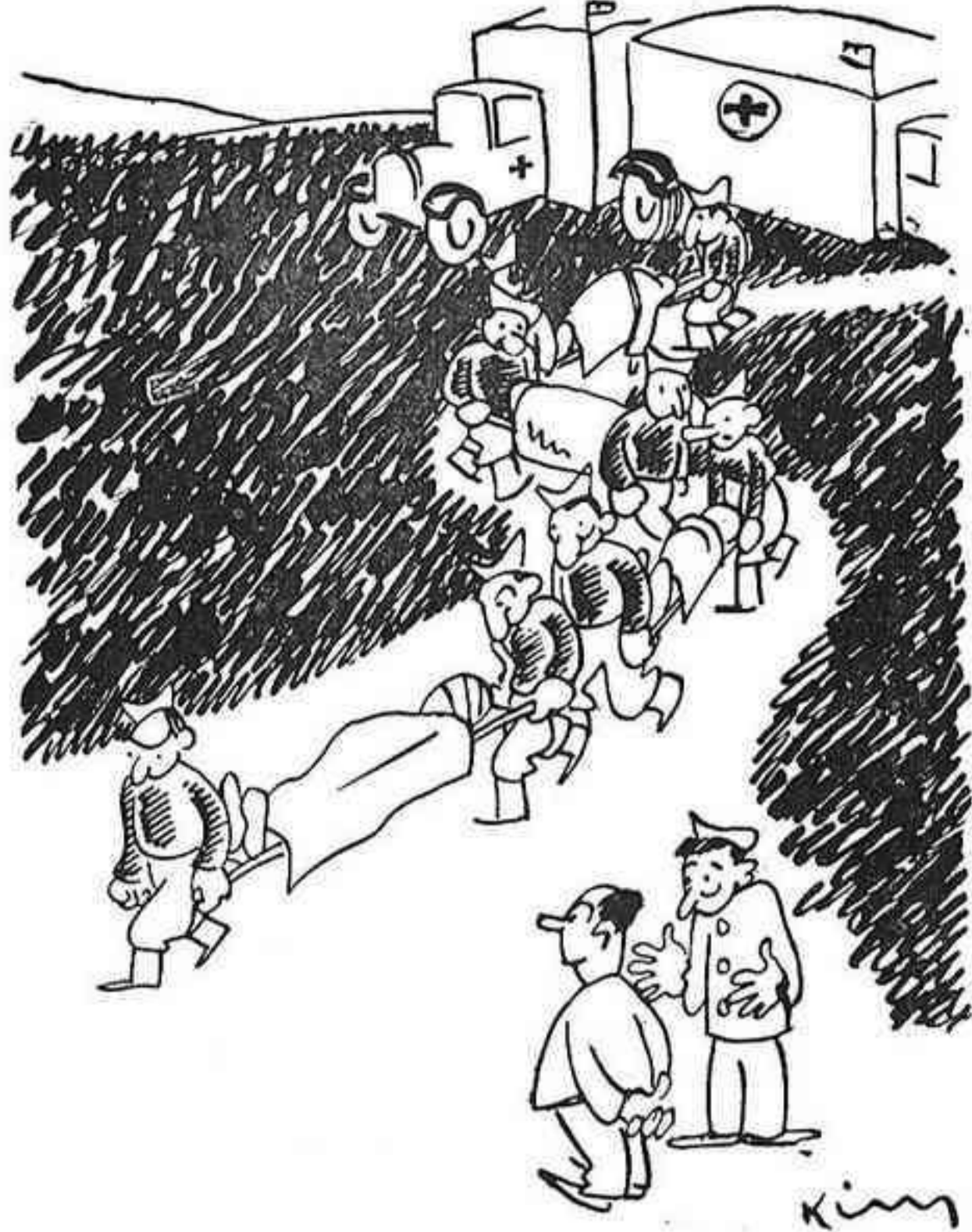
Sembla que Fabra hi és tan encertadament observat, que en alguns moments, més que una biografia, el treball de Guansé voreja els límits d'un observatori.

L'observatori Fabra, naturalment.

La minyona d'un infant orat, llibre de records d'infantesa, per Llorenç Ribera.

Com si diguéssim un arròs de pollastre amb molt més pollastre que no pas arròs.

Els lectors catalans aquesta vegada no trobaran excusa. I l'adquiriran.

—Que vénen de l'Àfrica?
—No, de les maniobres.
—Ah! Així rii!!

NOTICIES DE TOT EL MÓN

Torí. — S'ha registrat una formidable inundació al nord d'Itàlia.

Honi creu que això forma part del programa de maniobres.

Nova York. — Dues personalitats americans, Tom Willys i Thomas Edison (jr.) han mort de dues afeccions cardiaques. (Una cada un.)

Es veu que a Amèrica es moren a parells.

Quito (Ecuador). — Aquesta setmana han continuat els canvis de President.

Són Presidents de quito y pon.

París. — Eden visitarà Laval. Vaja!

Addis-Abeba. — Mentre el Negus serà al front, el Ras Emeru, el seu cosí, tindrà cura de la capital.

Els habitants dormiran tranquils. Ara, que hauran de dormir al ras.

Addis-Abeba. — En un combat entre els etiops i unes tribus de la Somàlia francesa, aquestes s'han retirat deixant 60 morts.

Es creença general que, per ara, no els tornaran.

Londres. — Sembla que a Itàlia hi haurà escassetat de pasta eixuta (fideus i derivats).

Nosaltres ja ens ho teníem que acabarien la pasta.

Baku (U. R. S. S.). — S'han dictat 13 sentències de mort, i s'han executat immediatament de dictades.

Va per les vegades que les executen abans de dictar-les.

Rio Janeiro. — Madariaga ha arribat, continuant la seva "tournee" i donarà una conferència en argentí.

Catalònia, diari de Tarragona, publicava dimecres passat un reportatge sobre l'espionatge a les nostres costes, i l'il·lustrava amb aquesta foto:

orelles esgarrriades

MISTERIS

Del Full Oficial del 26 d'agost:

Burgos, 2. — Ahir al matí va sortir de Madrid, en direcció a Bilbao, el director general de Monts, el qual es proposava assistir a una reunió important. L'acompanyava el senyor Hermes Piñera, i una filla seva, etc., etc.

Si tenim en compte que el director general de Monts era precisament el senyor Hermes, començarem a comprendre perquè un telegrama del dia 2 explicava una desgràcia que no ocorregué fins al 25.

A LES FRONTERES DE LA REACCIO

D'un article de La Veu de Catalunya del 27 d'agost:

Contra això si que les esquerres són impotents, perquè el mal els ve dels dintres: per això mateix els únics que hi poden fer alguna cosa són els mateixos pacients.

Si són impotents i el mal els ve de dintre, ens sembla que seria millor que els veïis un metge.

MORTS QUE VOLEN PARLAR

Un titular de L'Instant del 31 d'agost:

Un amic de l'industrial senyor Fontdevila, mort en circumstàncies misterioses, s'ha adreçat al jutjat, per tal d'aclarir la seva participació en el suposat crim.

Aquest amic mort en circumstàncies misterioses que té l'apлом d'adreçar-se al jutjat, a la millor és un viu.

L'ESPIONATGE

Catalònia, diari de Tarragona, publicava dimecres passat un reportatge sobre l'espionatge a les nostres costes, i l'il·lustrava amb aquesta foto:

Una de les moltes fotografies que a l'últim d'agost va publicar el "Vespertí" a Catalunya. Aquesta fou tomada per la policia a l'Empori d'Agulles. (Foto Cortes).

Mai no hauríem cregut que el conegut reporter gràfic Centelles es dedicés a l'espionatge. Però si ell mateix ho afirma, eii, ho firma...

CRIM ABOMINABLE

Sota aquest títol, el Full Oficial de dilluns publicava la notícia següent:

El noi de catorze anys, Joan López, ingressà a l'Hospital Clínic en greu estat, per haver rebut unes punyalades a Can Tunis, inferides per un desconegut. El covard autor d'aquests crim monstruosos fugí.

Cal tota la ferocitat d'un criminal per a trobar aquesta part del cos que en diuen Can Tunis.

NEDANT EN L'ABUNDANCIA

La Vanguardia del 28 d'agost publicava el següent telegrama:

Los estímulos a los funcionarios Berlin, 27. — Como las gratificaciones no son compatibles con el ideal del régimen nacional-socialista, el ministro alemán de Correos ha anunciado que, en el futuro, los funcionarios que se hallan bajo su jurisdicción, recibirán como premio a su trabajo un diploma y una fotografía del Führer. — United Press.

Ens temem que els berlinesos rebran les lletres amb un cert retard.

I encara potser continuaran les defuncions.

Buenos Aires. — Es tem que el Paraguai i Bolívia truin a ballar-se.

Veiem en Jean Allouderie en camí.

Addis-Abeba. — 400 desterrats italians lluitaran a favor d'Abissínia.

En lloc "d'acció de policia" pot ésser ara "guerra civil".

Es una solució.

—La Generalitat farà 7.500 obligacions.
—Encara no en té prou?

Compreu

cada setmana

EL BE NEGRE

Setmanari satíric

Preu: 20 cts.

CAPITOL DIVENDRES, ESTRENA

EMOCIONANT HISTORIA D'UN JUGADOR PROFESIONAL

—Va venir un empleat i ens va dir que tenia l'ordre de pujar el telèfon.

FAZANYS

Més Història d'Espanya...

Espanya. El archiduque desembarcó en Lisboa en 1704 y le aclamaron allí rey de España con el nombre de Carlos III; también fué aclamado en Aragón, Cataluña y Valencia. El pretendiente logró entrar por dos veces en Madrid. En esas revueltas, Inglaterra, aliada del archiduque, se apoderó de nuestra plaza de Gibraltar, que aun conserva.

En las batallas de Almansa y Villavieja fueron derrotadas las fuerzas del pretendiente, quien, poco después, fué llamado a suceder en el trono de Alemania a su hermano José I, que acababa de haber (1713) se sacrificaron nuestros intereses a favor de las naciones que habían tomado parte en la guerra para el sepulcro. En la paz de Utrecht de Sucesión: Inglaterra se quedó con Gibraltar y Menorca; Cerdeña, Nápoles y Milán pasaron a la casa de Austria, y el reino de Sicilia al duque de Saboya, también pretendiente al trono de España.

Ejercicio 15
1. ¿A qué se llamó guerra de Sucesión? — 2. ¿Quién era el principal pretendiente al trono de España? — 3. ¿Cuándo se apoderó Inglaterra de Gibraltar? — 4. ¿Qué perdimos en la guerra de Sucesión? — 5. ¿Qué cualidades tenía Fernando VI y qué obras realizó?

LECCION 16

Dinastia Borbónica
Carlos III y Carlos IV (1759-1808)

116. ¿Cómo fué el reinado de Carlos III? — De prosperidad para España. Carlos III, hermano de Fernando VI, creó el Banco Nacional, fundó el Museo de Pinturas, difundió la cultura y abrió caminos y canales.

117. ¿Cuáles son los sucesos más notables de este reinado? — Los sucesos más notables del reinado de Carlos III son: El Pacto de Familia con Francia, que nos obligó a tomar parte en guerras ruinosas, la repoblación de Sierra Morena; el motín de Esquilache, o de capas y sombreros, en Madrid, y la inícia expulsión de los Jesuitas, de España y sus colonias, que, con gran daño de las ciencias y letras españolas, decretó el rey influido por un ministro volteriano (1767).

118. ¿Cómo se puede resumir el reinado de Carlos IV? — Carlos IV, hijo de Carlos III, dió el mando a Godoy, Príncipe de la Paz; guerreando por conveniencias de Napoleón fué destruida nuestra armada en Trafalgar por los ingleses (1805); el mismo Napoleón logró la caída del Príncipe de la Paz y obligó a Carlos IV a abdicar en su hijo Fernando VII. El general francés Murat ya se había instalado con sus tropas en la corte de España.

119. ¿Qué hizo posteriormente Napoleón? — Napoleón llamó padre a Bayona, forzándolos a que abdicasen la corona de España en José Bonaparte, hermano de Napoleón (1808).

LECTURA 16

Churruca en la batalla de Trafalgar

Subió Churruca al alcázar, llevando a su lado al capellán del buque revestido de blanca sobrepeliz, y todos de tático acuerdo con los ojos húmedos y el pecho oprimido, caímos de rodillas.

Habló Churruca, y en voz alta y perfectamente perceptible dijo: "Cumpla, Padre, con su ministerio: Absuelva a esos valientes, que no saben lo que en la batalla los espera." Pronunció el sacerdote con voz entrecortada las palabras sacramentales, y alzose en el aire su diestra dándonos el perdón de nuestras culpas y la bendición del cielo. Del sublime recogimiento que embargaba nuestros ánimos nos arrancó la voz poderosa y vibrante de Churruca que, como el eco del clarín tocando a ataque, nos hizo poner en pie súbitamente, con los ojos chisprantes de entusiasmo y el corazón palpitante: "Hijos míos, rugió el gran marino, en nombre del Dios de los ejércitos, prometo la hienaventuranza al que cumpla sus deberes: el que a ellos faltaré será fusilado; y si escapa a mis miradas o a las de los valientes oficiales que tengo el honor de mandar, sus remordimientos le seguirán mientras arrastre el resto de sus días miserable y desgraciado." Dijo, y por tres veces dió el grito de: ¡viva el rey! que fué contestado por todos... Y llegó la hora suprema...

Churruca yaría en el suelo en

CONGRES DE PESCADORS A TARRAGONA

—I aquest, què diu?
—No res. No sap el que es pesca.